

YTTRANDE
2009-04-07

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Bo bra hela livet (SOU 2008:113) - Remiss från Socialdepartementet Slutbetänkande av Äldreboendedelegationen

Dnr KS09/55

Ekerö kommun välkomnar slutbetänkandet där angelägna frågor lyfts fram, vilka involverar såväl stat, landsting och kommun som bostads- och teknik- företag. Flera delar i betänkandet belyser att det krävs ökad kunskap, nytänkande och ökat samarbete för att klara såväl vård, omsorg och boendefrågor i framtiden.

Bekräftar behovsbilden

Den behovsbild som beskrivs i betänkandet kring äldres behov av bostäder med hög tillgänglighet och adekvat teknik samt tillgång till service, gemenskap och sociala sammanhang stämmer väl med behovsbilden i Ekerö kommun. Det är en aktuell fråga att säkerställa att det byggs bostäder som är bra att åldras i. Ekerö har en glesbygdsstruktur med stor andel småhus där det är viktigt att dels stödja möjligheten att bo kvar i det egna boendet och dels skapa en större bredd i boendeformerna med bl.a. fler lägenheter. Det pågår även ett samarbete med frivilligorganisationerna för att utveckla former för lokala träffcenter för ett förebyggande arbete, ökad trygghet och välbefinnande för äldre och deras anhöriga.

Det är positivt att frågorna inte drivs som en del i socialtjänstlagen utan att boendet i samhället ska utformas så att det tillgodoser medborgares önskemål och ökar möjligheten att leva ett självständigt liv. Det bidrar även till att tydliggöra socialtjänstens roll att i samverkan utveckla stödet till den enskilde och dess nätverk med bl a stöd i hemmet samt vård- och omsorgsboende för de svårast sjuka med störst omsorgsbehov.

Ökad tillgänglighet

Ekerö ser positivt på förslagen att staten ska stimulera och bidra till åtgärder för ökad tillgänglighet och bostadsanpassning som gör det möjligt för funktionsnedsatta att bo kvar i sin hemmiljö. Det skulle dock vara värdefullt om stödet för tillgänglighetsåtgärder inte är för bundet till t ex bidrag till hissar utan kan användas friare för att öka tillgängligheten för de boende, t ex ramper, markberedning.

Höjning av bostadstillägget

Ekerö stödjer förslaget att höja bostadstillägget för de äldre som har låga inkomster/pensioner för att öka deras möjlighet att få ett boende som är bra att åldras i.

Mer flexibel utformning av vård - och omsorgsboenden

När det gäller vård - och omsorgsboende delar Ekerö kommun uppfattningen att vore värdefullt att få en ökad flexibilitet i hur lokalerna får utformas, i syfte att utforma verk-

samheten i än högre grad utifrån brukarnas behov och kvalitetskrav. Ekerö välkomnar en fortsatt bred diskussion, om vård- och omsorgsboendets utformning och organisation för att minska institutionaliseringen och öka möjligheten för varje boende att ha en meningsfull tid där.

Trygghetsboende

Det innehåll som beskrivs för *Trygghetsboendet* stämmer väl med de behov som Ekerö uppfattar finns hos äldre m fl. Den föreslagna konstruktionen för den nya boendeformen väcker dock en del frågor. Målgruppen är beskriven som ensamma äldre som känner sig otrygga och isolerade. Det innehåll som beskrivs kan dock efterfrågas även för äldre som lever i par och andra grupper i samhället. Det kan också vara värdefullt för äldre ensamma att bo i ett boende som inte är så enhetligt att det riskerar få en institutionell prägel. Det är även en fördel om äldre kan flytta till ett mer bekvämt och tryggt boende i ett tidigare skede i åldrandet bl.a. för att undvika att äldre och sjuka flyttar vid flera tillfällen under kort tid.

Trygghetsboende med en lägre inflyttningsålder blir likt seniorboende. En fråga som bör belysas är hur bostadsmarknaden reagerar på om kommunerna bygger lägenheter på de premisser som förslås. Det vore önskvärt att åtgärderna för ett tryggt boende för äldre medförde att bostadsmarknadens privata aktörer, som bedöms hantera byggnads- och drift frågorna på ett rationellt sätt, stimuleras att bygga boenden med de värden som lyfts fram i slutbetänkandet.

För Ekerös del bedöms det inte vara sannolikt att eventuella kommunala *Trygghetsboenden* skulle kunna lokaliseras till de mest centrala och attraktiva områdena, då kommunen har begränsad tillgång till byggbar mark i dessa områden. På några ställen i betänkandet vidgas begreppet *Trygghetsboendet* till att alternativt utgöras av några lägenheter i ett flerbostadshus och att gemensamhetslokalerna kan vara tillgängliga även för andra som bor i närheten. Det är en utveckling som Ekerö stödjer. Om *trygghetsboende* istället kan utgöra mindre enklaver av lägenheter integrerade i det övriga bostadsbeståndet, ökar möjligheten till hyresrätter för ensamstående äldre i tätorten. Frågor om samverkan, ansvar och kostnadseffektivitet behöver dock klargöras.

Stöd för ökat kvarboende

Även om möjligheten att bygga *Trygghetsboende* införs kommer det inte tillgodose hela behovet av boende för äldre. Det kommer fortsatt att behövas ett utvecklat stöd i hemmet och stödverksamheter i närmiljön, så att äldre känner trygghet i att bo kvar i sina hem. Det krävs nytänkande i utveckling av stödtjänster och utveckling av mer teknikstöd i boendet. Det behövs mer individuellt utformat stöd som inkluderar personens nätverk. Det kan även behövas andra stöd till äldre så att de med små resurser kan få tillgång till hushållsnära tjänster, tilläggstjänster mm.

Det är viktigt att resurskrävande åtgärder för ett tryggt boende för äldre inte blir för styrande till en viss form av verksamhet utan istället förmår stärka arbete i kommunerna, utifrån deras olika förutsättningar.

Ekerö som ovan

Peter Carpelan
kommunstyrelsens ordförande

